

'มมส.-ฮักแพงเบ็งแญงขามเรียง' รวมพลังฟื้นฟูป่า-คืนพื้นที่ให้ชุมชน

จากการขยายตัวของชุมชน เมืองการ ศึกษา ในจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นที่ตั้ง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (มมส.) เป็นสถาบัน การศึกษาหลักในพื้นที่ จากพื้นที่เทศบาลเมือง มหาสารคาม ไปยังตำบลขามเรียง อ.กันทรวิชัย ส่งผลให้ความเจริญ ประชากรต่างถิ่นทั้งนิสิต บุคลากร ผู้ประกอบธุรกิจการค้า ทะลักเข้าสู่ พื้นที่ชุมชนขามเรียง จนกลายสภาพเป็นชุมชน ชนบทกึ่งเมือง ซึ่งส่งผลกระทบต่อชาวชุมชน ขามเรียง และพื้นที่สาธารณะถูกรุกคืบจนมี สภาพเสื่อมโทรม

จากสภาพดังกล่าว กลุ่มฮักแพงเบ็งแญง ขามเรียง และทีมวิจัยโครงการรูปแบบและ กลไก ซึ่งมี **พนัส ปริวาสนา** หัวหน้าโครงการ และ **ทองศุภโชค ป้องสงคราม** ที่ปรึกษา โครงการ จึงร่วมกับ มมส.จัดกิจกรรมเรียนรู้ แบบมีส่วนร่วมของนิสิตกับชุมชนขามเรียง ทำ โครงการแก้มลิงกุดหัวช้างและปลูกป่าฮักแพง เบ็งแญงขามเรียง ที่บ้านกุดหัวช้าง ต.ขามเรียง โดยมี **รศ.ดร.ศุภชัย ลมย์ภิโต** รักษาการการ แทนอธิการบดี มมส. นายอดุล จันทภูมิ รอง ผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม ร่วมเปิดงาน

ทองศุภโชค ป้องสงคราม กล่าวว่า ชุมชนขามเรียง ถือเป็นชุมชนชนบทกึ่งเมือง ที่ มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วในลักษณะของการ ก้าวกระโดดในมิติต่างๆ อย่างสร้างสรรค์และ ไม่สร้างสรรค ผลจากการขยายตัวของ มมส. เฉพาะประชากรแฝงนับแสนคนที่อพยพเข้ามา ใช้ชีวิตปนเปกกับชาวบ้านดั้งเดิม พลอยให้ชาว บ้านดั้งเดิมปรับตัวได้อย่างยากลำบาก หรือปรับ

ตัวจนสูญเสียอัตลักษณ์และทุนทางสังคมดั้งเดิม อย่างน่าเสียดาย เช่นเดียวกับป่าชุมชนป่าสาธารณะ ขนาดใหญ่ (ป่าโคกหนองไม้) ที่เคยรองรับการใช้ ประโยชน์ร่วมกันระหว่างชุมชนขามเรียงกับชุมชน ทำขอนแก่น แต่ภายหลังบริจาคว่าให้ มมส.ปลูกสร้าง อาคารตามนโยบายการขยายการศึกษา หรือแม้แต่ ป่าสาธารณะ หรือป่าชุมชนขนาดย่อมในแต่ละ หมู่บ้าน อยู่ในสถานะเสื่อมโทรม ขาดการอนุรักษ์ พื้นฟู ส่งผลให้ชาวบ้านห่างไกลออกไปจากวิถีชีวิต อันสมถะและเรียบง่ายที่เคยผูกพันพึ่งพิงธรรมชาติ อย่างเห็นได้ชัด

"ได้ริเริ่มแนวคิดคืนชีวิตให้ธรรมชาติในชุมชน ขามเรียง ผ่านกระบวนการปลูกต้นไม้บริเวณกุด หัวช้าง อันเป็นพื้นที่ขุดลอกตามโครงการขุดลอก แก้มลิง ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก ชลประทานจังหวัดมหาสารคาม เมื่อที่กว่า 100 ไร่ เพื่อรองรับการเกษตรกรรม ประมง ปศุสัตว์ ป้องกัน สภาวะน้ำท่วมซ้ำซาก ที่สำคัญมุ่งให้ชาวขามเรียง และกลุ่มประชากรแฝง โดยเฉพาะนิสิตนักศึกษา

และบุคลากร ใน มมส.ร่วมอนุรักษ์ ฟื้นฟูป่า หรือ คืนพื้นที่ให้ชุมชน เพื่อพัฒนาระดับเป็นพื้นที่ คุณภาพให้ชุมชน หรือแม้แต่การใช้ประโยชน์ เป็นแหล่งเรียนรู้หลากหลายต่อไป"

รศ.ดร.ศุภชัยกล่าวว่า กิจกรรมในครั้งนี้มี การปลูกต้นไม้ 2,950 ต้น ทั้งไม้ประดับ ไม้ พื้นเมือง และไม้บริโภค นอกจากนี้ได้ปล่อย พันธุ์ปลาคืนสู่ธรรมชาติอีกจำนวนมาก เพื่อ อนุรักษ์ พื้นฟู สร้างพื้นที่ป่าให้ชุมชน ทั้งยัง เป็นแหล่งเรียนรู้ในมิติต่างๆ ด้านการเกษตร ประมง ปศุสัตว์ และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ อีกทั้งเป็นการสร้างเครือข่ายการอนุรักษ์ ดิน น้ำ ป่า ทั้งในระดับชุมชน และหน่วยงานต่างๆ ทั้ง ชาวบ้านในเขตเทศบาลตำบลขามเรียง กลุ่ม จักกรยานเพื่อสุขภาพจาก มมส. นิสิตและ บุคลากร มมส.

สุคนธ์ทิพย์ กำธรเจริญ